

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อพัฒนาสื่อวิดีทัศน์รวมทั้งหาประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประเมินความพึงพอใจจากสื่อวิดีทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนนานาชาติพะเยา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีสาระเกี่ยวข้องได้แก่ วินัยในตนเอง การเสริมสร้างวินัยในตนเองแก่นักเรียน วินัยในตนเองที่ควรปฏิบูรณ์ให้มีในจิตใจเด็กไทย เช่น จริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารواะ สำราญและความคุณตนเอง ให้ความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก การมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบ ความมีเหตุผล สามารถแก้ไขปัญหาได้ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ได้ มองโลกในแง่ดีและมีสุนทรียภาพ มีความเป็นประชาธิปไตย มีความขยันและประหยัด มีความซื่อสัตย์และมีความกตัญญู มีความเมตตาและเอื้อเฟื้อ โดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามตามสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และแบบทดสอบก่อนและหลังการรับชม แบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียนที่ได้ชมสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร ครุ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน จากแบบสอบถามชุดที่ 1 เกี่ยวกับสื่อวิดีทัศน์สารคดีที่ต้องการให้สร้างขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ด้วยการสรุปความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มเป็นค่า ร้อยละของสื่อชนิดต่างๆ ได้แก่ สื่อภาพยนตร์วิดีทัศน์ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเลคทรอนิกส์และสื่ออื่น ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง แล้วนำผลรวมค่าร้อยละของสื่อที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ผลตเพื่อเผยแพร่สำหรับนักเรียนจำนวนมากไปทางน้อยมีข้อค้นพบโดยสรุปคือ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการสร้างสื่อประเภทวิดีทัศน์หรือภาพยนตร์มากที่สุดร้อยละ 53.65

2. “ได้ผลสรุปในแต่ละประเด็นดังนี้”

2.1 การผลิตสื่อวิดีทัศน์สารคดีมีการกำหนดเนื้อร่อง การวางแผนการถ่ายทำ การกำหนดสถานที่ถ่ายทำ การใช้เทคนิคการถ่ายทำ เทคนิคการตัดต่อภาพและเสียงในการดำเนินเรื่อง มีภาพและเสียงที่ชัดเจนตามหลักหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์ ซึ่งเนื้อหาในสื่อวิดีทัศน์ต้องการจะแจ้งให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์การดำเนินชีวิต เช่น วัย เพศ ระดับการศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินเรื่องมีการสอดแทรกภาพการมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี ความยั่น ชื่อสัตบัญญะ เมตตา เอื้อเพื่อเพื่อแผ่ลงไปในเนื้อหาสารคดี จึงทำให้ผู้ชมเกิดการซึ้งซึ้งและมีผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความพึงพอใจ ซึ่งตรงตามเป้าหมาย การวิจัยในการผลิตสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง

2.2 การหาประสิทธิภาพของการผลิตสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง พบว่า ประสิทธิภาพและความเหนาะสมของสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองที่สร้างขึ้น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยที่ 3.51 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.92 และมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากสามารถนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ได้

2.3 การหาประสิทธิผลของสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง ด้วยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการชมสื่อวิดีทัศน์ ปรากฏว่า คะแนนหลังการชมสื่อสูงกว่าก่อนการชมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากช่วงเวลาการทดสอบทั้ง 2 ครั้งค่อนข้างใกล้เคียงกัน การกำหนดเวลาในการทดสอบอาจไม่เพียงพออาจไม่เหมาะสมกับข้อคำถาม และนักเรียนเองอาจไม่มีเวลาศึกษาในความรู้และวิเคราะห์ความเข้าใจในข้อทดสอบอย่างถูกต้อง จึงอาจมีผลทำให้การทดสอบแตกต่างกันไม่มาก (ภาคผนวก ค)

2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับสื่อวิดีทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.48 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 (สาเหตุที่ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทั้ง ๆ ที่ประสิทธิภาพของสื่ออยู่ในระดับมากและประสิทธิผลของสื่อที่ได้จากการทดสอบคะแนนก่อนและหลังการชมสื่อที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กล่าวคือคะแนนหลังการชมสื่อมากกว่าก่อนการชมสื่อเล็กน้อย เนื่องมาจากการทดสอบคะแนนหลังการชมสื่อเดียวกันนักเรียนในพื้นที่ที่นิ่งใช้นักแสดงมืออาชีพ จึงทำให้นักเรียนที่เป็นผู้ชมวิดีทัศน์ไม่รู้จักและเวลาในการชมสื่อวิดีทัศน์มีจำนวนครั้งไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดความเข้าใจและประทับใจ หรือเนื้อหาที่เป็นสาระความรู้ที่ไม่เน้นความบันเทิง รวมทั้งความยาวสารคดีชุดดังกล่าวซึ่งใช้เวลาประมาณ 7 นาทีในการชมอาจจะสั้นเกินไป จึงทำให้ผลประเมินความพึงพอใจในกรณีตั้งกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยวิดีทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง พนประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับสื่อวิดีทัศน์สารคดีที่ต้องการให้สร้างขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัย ในตนเองของนักเรียน ที่ผลของการในภาพรวมแล้วมีความต้องการให้มีการสร้างสื่อประเภทวิดีทัศน์ หรือภาพยนตร์มากที่สุดนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สื่อประเภทเคลื่อนไหวเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเยาวชน หรือนักเรียนมากที่สุดในปัจจุบัน สามารถกระจายในวงกว้าง รวดเร็ว อีกทั้งยังสามารถสอดแทรก ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และมีสื่อที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องของภาษาอินเตอร์สัน្តิฯ ที่เรียกว่า คลิปในอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสาหันต์ภาพยนตร์สารคดีโลก (World Union of Documentary Film 1948 : 11) ที่กล่าวว่า ภาพยนตร์สารคดีได้บันทึกແร่ำໝູນต่างๆ ของความเป็นจริง ลงบนแผ่นฟิล์ม โดยการถ่ายทอดเหตุการณ์จริง หรือสร้างสถานการณ์ที่เหมือนจริง และ สมเหตุสมผลขึ้น เพื่อที่จะดึงดูดความสนใจของผู้ชม เร่งร้าวความอยากรู้ และขอบเขต ของความรู้และความเข้าใจของคนเราให้กว้างขวางออกไป รวมทั้งเพื่อนำเสนอปัญหา ตลอดจน แนวทางแก้ไขอย่างตรงไปตรงมาในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความสัมพันธ์ของมนุษย์ทำให้ เป็นที่ต้องการของประชาชนในกลุ่มใหญ่ และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Paul Retha (1997 : 62) นักสร้างภาพยนตร์ ผู้ร่วมบุกเบิกการสร้างภาพยนตร์สารคดี ที่ได้สรุปว่า ภาพยนตร์สารคดี คือ ภาพยนตร์ที่ใช้เพื่อสื่อความหมายอย่างสร้างสรรค์และเป็นเรื่องราวสกัดซีวิตของประชาชนใน สังคมที่เป็นอยู่จริงๆ ทำให้เป็นที่ต้องการของผู้ชมมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพลด นารายณ์ (2550) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดแคน โนนแม่นปลา กกิ่งอำเภอไฟ้า จังหวัดหนองคาย ที่พบว่า การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของโรงเรียนยัง ไม่เป็นระบบ ขาดการมีส่วนร่วมของครุทุกคน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง จึงได้พัฒนาการ ดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์การผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่ หลากหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักรและเห็นความสำคัญในการ ดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนเพิ่มขึ้น

2. ผลการหาประสิทธิภาพของการผลิตสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้าง การมีระเบียบวินัยในตนเองพบว่า ประสิทธิภาพของเนื้อหาในวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และ สร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองที่สร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากนั้น เนื่องจากสื่อวิดีทัศน์เป็น

สื่อที่ได้การยอมรับทำให้ผู้ชุมก้อนกเรียนหรือเยาวชนดีนำเนื้อหาได้นำ การผลิตสื่อวีดีทัศน์ใช้อุปกรณ์หาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมตัดภาพและเสียง กล้องวีดีโอฯ ที่หาได้ในห้องถูนและมีความสะดวกในการใช้ วีดีทัศน์ชุดนี้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยไม่ต้องเดินทาง สามารถแสดงออกความคิดเห็นและเป็นสื่อในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพัฒนาระบบ ได้จ่าย สามารถเสนอภาพในอดีตที่เราไม่สามารถย้อนกลับไปชมได้อีก และสามารถใช้เทคนิคสร้างเหตุการณ์ประกอบจากจิตการถ่ายทำได้อย่างสมจริงสมจังที่สุด ซึ่งสัมพันธ์กับงานวิจัยของ นารถพิ อินทร์สุวรรณ (2543) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การผลิตวีดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมข้าราชการตำรวจและเผยแพร่ให้กับประชาชนทั่วไป และพบว่า การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อวีดีทัศน์ จะเป็นการช่วยเหลือให้กับลูกคุณ มีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบการบริหารงาน การจัดการฝึกอบรม ตลอดจนรู้จักสถานที่ต่าง ๆ ของสถาบัน ได้อย่างรวดเร็วถูกต้องเป็นอย่างดี เนื่องจากสื่อวีดีทัศน์จะเป็นการแสดงออกที่เคลื่อนไหว มีเสียงประกอบที่ให้ความรู้สึกใกล้เคียงของจริงมาก จึงให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้สึกที่เป็นส่วนร่วม เกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายต่อเนื้อหา และเกิดประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติของผู้เข้ารับการอบรมในระหว่างการอบรมตลอดหลักสูตร ได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งให้บุคคลทั่วไปได้รู้จักสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มากยิ่งขึ้น เพราะการสร้างภาพจนที่ดีต่อประชาชน จะต้องเริ่มกันจากหน่วยงานที่สามารถสร้างบุคลากรให้สามารถออกไปปฏิบัติหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน หากได้มีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นการผลิต การฝึกอบรม ข้าราชการตำรวจที่มีคุณภาพแล้ว จะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อตำรวจได้ในที่สุด

3. ผลการหาประสิทธิผลของสื่อวีดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบ วินัยในตนเอง ด้วยการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนการอบรมสื่อและคะแนนหลังการอบรมสื่อวีดีทัศน์ ที่พบว่า คะแนนการทดสอบหลังการอบรมสื่อสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการอบรมสื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น เนื่องมาจากแบบทดสอบก่อนชุมสื่อและแบบทดสอบหลังการอบรมสื่อ ได้ผ่านการวิเคราะห์และตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมสื่อ ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและทดสอบค่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมสื่อเป็นอย่างดีแล้ว แม้ผลการทดสอบก่อนและหลังจะมีคะแนนสื่อจะแตกต่างกันไม่มาก เนื่องจากช่วงเวลาการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง ค่อนข้างໄลเลี่ยกัน การกำหนดเวลาในการทดสอบอาจไม่เพียงพอ อาจไม่เหมาะสมกับข้อคำถาม และนักเรียนอาจไม่มีเวลาศึกษาในความรู้และวิเคราะห์ความเข้าใจในข้อทดสอบอย่างถ้วน ถึงเหล่านี้อาจเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ประสิทธิผลของสื่อ

ไม่สูงตามความคาดหวังแต่ก็ถือว่ามีประสิทธิภาพเพราจะมีการดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา หลักคำพันธ์ (2550) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าคารวณ อำเภอโขตพิสัย จังหวัดหนองคาย และพบว่าผลการทดสอบคะแนนหลังเรียนมีค่ามากกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินกร นาส่าว่าง(2551) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านเลื่อม อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และพบว่า ผลการเรียนด้านการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนด้วยวิธีทัศน์ หรือภาพยินตร์ มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดี กลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถามตามหลังการชุมสื่อ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ .05

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับสื่อวิธีทัศน์สารคดีเพื่อ การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง ความพึงพอใจที่พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางนั้นอาจเป็นเพราะว่าวิธีทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัย ในตนเองของนักเรียน ครั้งนี้ เป็นเรื่องราวปลูกฝังและสอนใจได้ดี มีภาพการเคลื่อนไหว เสมือนเรื่องราวชีวิตจริง ที่ได้จำลองและสรุปเนื้อหาเบื้องต้น แก่ผู้ชม ในรูปแบบของคำพูด ภาพและเสียงหรือหลาย ๆ รูปแบบรวมกันให้ผู้ชมได้คิด วิเคราะห์ จดจำ จึงสามารถทำความเข้าใจและนำไปใช้ต่อไปได้ ข้อค้นพบดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภารพ ขันเยี่ยม (2551) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำทุ่น โนนผางาม อำเภอโนนสูม จังหวัดอุดรธานี และพบว่า การเสริมสร้างวินัยในตนเองแก่นักเรียนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เก้ามชาติ โดยการเรียงลำดับเนื้อหา ผูกเป็นเรื่องราวน่าสนใจชีวิตจริงและใกล้ตัวนักเรียน จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ข้อเสนอแนะ

จากการผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียน หรือเยาวชนชอบสื่อสารคดีประเภทวิธีทัศน์ที่ผ่านการผลิตและพัฒนาตามกระบวนการผลิตสื่อ ที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมให้ข้อเสนอแนะและมีการตรวจสอบคุณภาพของสื่อร่วมทั้งผลสัมฤทธิ์ อย่างเหมาะสมก่อนนำออกเผยแพร่ ซึ่งจะทำให้สื่อที่คุณภาพและประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ และการสร้างระเบียบวินัยในตนเอง นอกจากนั้นผู้วิจัยยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการศึกษาวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ต้องการให้มีการผลิตสื่อวิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง จะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานด้านการมีวินัย ในตนเอง ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การเข้าคิวซื้ออาหาร การขึ้นรถประจำทาง การเคารพกฎหมาย รวมถึงการใช้บริการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ระเบียบซึ่งจะเป็นการฝึกอุปนิสัยใน สังคมให้เป็นคนมีระเบียบวินัยที่ได้รับการปลูกฝังดังแต่เป็นเด็กหรือเยาวชนจนให้กลายเป็นนิสัย ประจำตัวกระทั้งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ด้วยความเกย์ใจ อันจะส่งผลดีต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ ในที่สุดตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการของไทย ได้แก่ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความ รับผิดชอบ การประหยัด อดออม การมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และการปฏิบัติตามคุณธรรม ทางศาสนา ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. การออกแบบสื่อวิดีทัศน์สารคดีเรื่อง การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัย ในตนเอง ควรจะมีการศึกษาการผลิตและพัฒนาสื่อที่สามารถสนับสนุนความต้องการของนักเรียนหรือ เยาวชนที่หลากหลายรูปแบบที่นักเรียนนี้จากวิดีทัศน์หรือภาพยินต์ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนอง ความต้องการของเยาวชนที่ชอบใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการให้ความรู้ในปัจจุบัน อีก ทั้งควรเป็นเรื่องที่ปลูกฝังการมีระเบียบวินัยทั้งในที่สาธารณะหรือต่อตนเอง โดยมีการฝึกทำให้เป็น นิสัยที่ไม่ต้องมีการช่วย รวมทั้งเกิดความสำนึกรับผิดชอบว่าถ้าไม่ปฏิบัติจะเกิดผลเสียอย่างไร เช่น การอนต้านสายเป็นประจำจะทำให้เสียงหายาอย่างที่ควรทำ แต่ถ้าหากตื่นแต่เช้าเป็นกิจวัตร ประจำวันก็จะทำให้บุคคลนั้นได้ทำการกิจหายาอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น เป็นต้น

3. การออกแบบสื่อวิดีทัศน์สารคดีเรื่อง การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัย ในตนเอง ควรจะมีการศึกษาเพื่อพัฒนาการสร้างวินัยเกี่ยวกับสังคมส่วนรวมที่เกี่ยวข้องกับงานใน หน้าที่ในฐานะนักเรียนและการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติวิชาการทุกด้าน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิง ปฏิบัติการและอาจจะมีการจัดทำวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะศึกษาระบวนการสร้างความมีวินัยต่อ ตนเองของนักเรียน

4. การออกแบบสื่อวิดีทัศน์สารคดีเรื่อง การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัย ในตนเอง ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมด้านเทคนิคกระบวนการผลิตสื่อหรือการนำเสนอสื่อที่ใช้ใน ปัจจุบัน มาพัฒนาในการวิจัยครั้งต่อไป เช่น การนำเทคนิคสมมตานะว่างภาพจริงและ คอมพิวเตอร์กราฟิก การถ่ายหรือแอนิเมชัน ซึ่งจะช่วยทำให้สื่อกิจกรรมน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

5. การผลิตสื่อวิดีทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะกับสังคมของเยาวชน หรือนักเรียนปัจจุบันที่ต้องใช้ความสามารถและความคิดมาก เนื่องจากเทคโนโลยีมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงเร็วมาก อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายสูงทำให้เป็นอุปสรรคในการผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี เพื่อการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการผลิตสื่อสารคดีแต่ละครั้งจะต้องมีการวางแผน

ออกแบบสื่อห้องเรียนทาง รูปภาพ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความหมายสมกับกลุ่มเป้าหมาย
มีความกระชับไม่เย็นเยือก และใช้เวลาประมาณไม่เกิน 10 นาที จะทำให้ต้นทุนในการผลิตสื่อไม่สูง
จนเกิดไปแต่เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

